

Dosarul nr. 2ra-1632/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Slivciuc Larisa, reprezentată de avocatul Cotruța Sergiu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Slivciuc Larisa împotriva Întreprinderii de Stat „Gărilor și Stațiile Auto” cu privire la recunoașterea ca fiind discriminare concedierea forțată, anularea ordinului de eliberare, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 10 decembrie 2018, Slivciuc Larisa a depus o cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii de stat „Gărilor și Stațiile Auto” cu privire la recunoașterea ca fiind discriminare concedierea forțată, anularea ordinului de eliberare, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, începând cu anul 1994, a activat în cadrul filialei Gara Sud-Vest a Întreprinderii de Stat „Gărilor și Stațiile Auto”. În anul 2012 i-a fost stabilită pensia pentru limita de vârstă, însă, din motive financiare, a continuat să activeze.

A menționat că la data de 8 februarie 2018 Întreprinderea de Stat „Gărilor și Stațiile Auto” a emis în privința sa ordin de concediere din funcție pe motiv că avea statut de pensionar pentru limita de vârstă. Nefiind de acord cu concedierea sa, s-a adresat cu plângere la Inspectoratul de Stat al Muncii, iar prin scrisoarea nr. 1-43/18 din 14 februarie 2018 a fost informată că potrivit prevederilor art. 86, alin. (1), lit.y1) Codul muncii, angajatorul este în drept, dar nu obligat, să concedieze din inițiativă proprie salariatul, care deține statut de pensionar pentru limita de vârstă.

A notat că prin aceeași scrisoare i s-a comunicat că persoanele concediate în temeiul art. 86, alin. (1), lit.y1) Codul muncii, pot fi angajate pe o durată determinată conform art. 55 lit. f) Codul muncii, pe o perioadă de până la 2 ani, care, la expirare, poate fi prelungită de părți în condițiile art. 54, alin. (2), și art. 68, alin. (1) și (2) lit. a) Codul muncii.

Reclamanta a afirmat că, la 14 februarie 2018 reclamanta a depus plângere la Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, iar la 27 februarie 2018 sa adresat cu o cerere prealabilă către angajator prin care a solicitat anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută, achitarea concediului medical pentru anii 2015, 2016, în baza actului de control nr. 103 al Casei Naționale de Asigurări Sociale.

A indicat, că la 7 martie 2018 a primit răspuns de la Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității prin care a fost informată despre termenul stabilit pentru examinarea petiției, și faptul că în acest sens a fost sesizat și angajatorul.

Totodată, a menționat că, la 22 martie 2018 pârâta, în calitate de angajator, a emis ordinul nr. 60 prin care a dispus angajarea sa din 22 martie 2018 până la 22 august 2018 în funcția de casier bagaje, marfă în cadrul filialei Gara Sud-Vest, fapt în baza căruia a fost încheiat un contract individual de muncă pe durata determinată, iar la 2 aprilie 2018 pârâta a informat Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității despre angajarea sa în funcție și a solicitat încetarea examinării plângerii sale pe motivul angajării în funcție.

Ulterior, la 10 mai 2018 a fost invitată la ședința Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității pentru a fi audiată pe marginea plângerii depuse, iar la 2 august 2018 Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a emis Decizia nr. 27/18 prin care a constatat faptul discriminării sale directe pe criteriu de statut de pensionar în câmpul muncii. Prin decizia respectivă, menționată la pct. 9 al prezentei hotărâri, Consiliul a recomandat pârâtei să întreprindă toate acțiunile necesare pentru a o repune în drepturi, inclusiv de a anula ordinul de concediere emis în baza art. 86 alin 1 lit.y1) Codul muncii.

La data de 23 august 2018 angajatorul, în temeiul ordinului nr. 252-p, i-a prelungit contractul individual de muncă pe o lună, până la 23 septembrie 2018, ignorând recomandările expuse în decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității nr. 27/18 din 2 august 2018, iar prin ordinul din 21 septembrie 2018 angajatorul a dispus eliberarea ei din funcție.

Reclamanta a indicat că la data de 30 octombrie 2018 s-a adresat cu o cerere către angajator prin care a solicitat anularea ordinului de concediere din 8 februarie 2018, restabilirea în funcția deținută, achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă și anularea ordinului de concediere din 21 septembrie 2018, însă la 13 noiembrie 2018 a primit răspuns de la partea pârâtă prin care a fost informată despre refuzul în satisfacerea cererii sale.

Reclamanta a afirmat că, nu este de acord cu concedierea sa, consideră că a fost eliberată din funcție neîntemeiat și fără a se ține cont de recomandările Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității. A invocat că în perioada de activitate în cadrul întreprinderii de stat „Gările și Stațiile Auto” a respectat obligațiile de funcție, nu a admis încălcări, nu a fost sancționată disciplinar, și-a exercitat atribuțiile cu străduință și își dorește să lucreze în continuare.

A menționat că este unicul întreținător în familie, soțul său a decedat și are nevoie de un loc de muncă așa cum situația sa financiară este dificilă.

Reclamanta a mai indicat, că în anul 2012 a obținut dreptul la pensie pentru limita de vârstă și atunci angajatorul în mod tacit a acceptat activitatea sa în

continuare, în temeiul contractului de muncă pe o perioadă nedeterminată, iar în aceste condiții consideră concedierea sa ca fiind ilegală. Reclamanta a reținut că, în rezultatul acțiunilor angajatorului, i-au fost cauzate suferințe psihice, exprimate prin stres, i-a fost afectată sănătatea, fiind internată în spital, iar eliberarea sa din funcție i-a cauzat neliniște în legătură cu pierderea locului de muncă.

Reclamanta a pretins că dispune de dreptul de a solicita recunoașterea ca fiind discriminare concedierea sa forțată în temeiul art. 86 alin.(1) lit.y1) Codul muncii, anularea ordinului de concediere nr.37-p din 8 februarie 2018 emis de Întreprinderea de Stat „Gările și Stațiile Auto”, anularea ordinului de concediere nr.296-p din 21 septembrie 2018 emis de întreprinderea de stat „Gările și Stațiile Auto”, restabilirea în funcția de casier bagaje, marfă la filiala gara Sud-Vest a întreprinderii de stat „Gările și Stațiile Auto”, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 8 februarie 2018 - 21 martie 2018, și 23 septembrie 2018 până la emiterea hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral cauzat, estimat la suma de 100 000 de lei, făcând referire la prevederile art. 43 al Constituției Republicii Moldova și art. 89 alin. (1) Codul muncii.

Prin hotărârea din 25 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Slivciuc Larisa, reprezentată de avocatul Cotruța Sergiu, și s-a menținut hotărârea din 25 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relevat că instanța de fond just a respins acțiunea, menționând faptul că la data emiterii ordinului nr.37p din 8 februarie 2018, reclamanta deținea statutul de pensionar pentru limită de vârstă, fapt care, prin prisma art. 86 alin. (1) lit. y1) Codul muncii, a acordat dreptul angajatorului de a desface contractul individual de muncă cu partea reclamantă.

În temeiul art. 81, art. 83, art. 86 alin.(1), lit.y1 ale Codului Muncii, instanța de apel a considerat că instanța de fond, just a ajuns la concluzia privind respingerea pretenției privind anularea ordinului de concediere nr.37-p din 8 februarie 2018, emis de întreprinderea de stat ”Gările și Stațiile Auto”. Or, angajatorul este în drept de a concedia persoana în cazul atingerii vârstei de pensionare, iar concedierea salariatului în temeiul art.86 alin.(1), lit.y1 Codul Muncii, este lăsată la discreția angajatorului care, dacă nu consideră rentabilă concedierea și își dorește ca salariatul să activeze în continuare, atunci nu desface contractul individual de muncă.

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a precizat că la examinarea litigiilor ce țin de încetarea contractului individual de muncă, în legătură cu deținerea de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă, instanța urmează să verifice doar dacă la emiterea ordinului și a procesului de concediere propriu-zisă au fost respectate normele procedurale impuse de lege și actele interne ale angajatorului (în situația în care există), în cazul dat instanța nefiind competentă să se expună în privința oportunității concedierii salariatului pe acest criteriu, așa cum această decizie aparține pe deplin angajatorului. Astfel, odată cu emiterea ordinului nr.37p din 8 februarie 2018, angajatorul a luat decizia de a desface contractul individual de muncă cu reclamanta Slivciuc Larisa, în temeiul art.86 alin.(1) lit.y1 Codul muncii, decizie ce nu poate fi supusă anulării, din moment ce aceasta a fost adoptată în limitele libertății activității angajatorului și ținându-se cont de voința proprie a acestuia.

Totodată, s-a constatat cu certitudine faptul, că la data emiterii ordinului nr.37p din 8 februarie 2018, reclamanta-apelantă deținea statutul de pensionar pentru limită de vârstă, fapt care, prin prisma art. 86 alin. (1) lit. y1) Codul muncii, a acordat dreptul angajatorului de a desface contractul individual de muncă cu Slivciuc Larisa.

Totodată, instanța de apel a remarcat că, prima instanță corect a reținut și faptul că ordinul de concediere a fost adus la cunoștința reclamantei-apelante, iar la emiterea ordinului nu au fost admise derogări de la prevederile legale. Prin urmare, temei de anulare a acestuia nu se atestă, or, reclamanta-apelantă nu a prezentat motive plauzibile care ar afecta legalitatea ordinului contestat, unicul argument susținut de Slivciuc Larisa în acest sens fiind faptul că angajatorul a ignorat decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, argument ce nu poate fi reținut în vederea anulării actului.

În mod distinct instanța de apel a pus în evidență și faptul că art.86 alin.(1) lit.y1) Codul muncii a constituit obiect de examinare la Curtea Constituțională anume pe motiv că ar fi o normă ce instituie o discriminare și care limitează în mod nejustificat dreptul la muncă, iar prin decizia Curții Constituționale nr.61 din 19 iunie 2018, Curtea a decis în sensul inadmisibilității sesizării privind excepția de neconstituționalitate a normei date. În decizia sa Curtea a statuat că Organizația Internațională a Muncii a subliniat în mai multe acte referitoare la ocuparea forței de muncă că diferențierile sau preferințele bazate pe cerințe și pe condiții speciale pentru exercitarea anumitor activități nu constituie discriminare.

Distinct din cele constatate, instanța de apel a remarcat că instanța de fond just a reținut faptul că reclamanta nu a explicat în raport cu cine a fost tratată în mod discriminatoriu, nu a prezentat probe care să confirme o manifestare diferită din partea angajatorului și fără o justificare obiectivă și rezonabilă a sa cu alți salariați aflați în situații comparabile. Or, pentru a se constata o discriminare trebuie să existe un tratament diferențiat al persoanelor care se află în situații analogice sau relativ similare. La acest compartiment prima instanță corect a menționat faptul că nu se constată un tratament discriminatoriu în privința reclamantei la emiterea ordinului de concediere. Prin urmare, instanța de fond corect a respins cererea de chemare în judecată.

Concomitent, referitor la pretenția privind anularea ordinului de concediere nr.296-p din 21 septembrie 2018 emis de întreprinderea de stat „Gările și Stațiile Auto”, instanța de apel a constatat că și această pretenție corect a fost respinsă

Instanța de apel a concluzionat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că în temeiul ordinului nr.296-p din 21 septembrie 2018, reclamanta nu a fost concediată, ci s-a dispus încetarea raporturilor juridice în temeiul art.82 lit.f) Codul muncii, în legătură cu expirarea termenului contractului individual de muncă pe durată determinată, circumstanțe ce nu depind de voința părților. Iar faptul că reclamanta-apelantă nu este de acord cu durata contractului individual de muncă și perioada scurtă pentru care a fost prelungit, nu constituie temei de anulare a ordinului privind încetarea contractului, așa cum durata contractului individual de muncă pe perioadă determinată și cea de prelungire se stabilește prin voința părților contractante, fiind inadmisibilă intervenirea instanței în determinarea unei alte perioade de timp.

Astfel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a respins și pretențiile privind restabilirea reclamantei în funcția deținută anterior concedierii, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, or, aceste pretenții sunt subsecvente pretențiilor principale privind anularea ordinelor de concediere, iar respingerea pretențiilor de bază atrage drept consecință decăderea posibilității de admitere a pretențiilor subsecvente, acestea fiind direct dependente de primele.

În aceeași ordine de idei, s-a reținut că instanța de fond just a respins și cerința privind repararea prejudiciului moral, or, reținând prevederile art. 90 și art.327 alin. (1) Codul muncii, repararea prejudiciul moral este imputabilă angajatorului în cazul transferării sau eliberării ilegale a salariatului. Pe când la caz, corect s-a stabilit că eliberarea reclamantei din funcție este legală, fapt ce generează netemeinicia pretenției de reparare a prejudiciului moral.

La 29 septembrie 2020, Slivciuc Larisa, reprezentată de avocatul Cotruța Sergiu a depus cerere de recurs, completată la 15 octombrie 2020, împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii sau trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel a fost emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural, cât și aprecierea nefondată a circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Recurenta a opinat că a fost încălcat art. 432 alin.(1) și (2) lit. a), c) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului, conform scrisorii de însoțire datate cu 18 octombrie 2020 (f.d.11, vol. II) și a fost recepționată de către Întreprinderea de Stat „Gările și Stațiile Auto”, la 26 octombrie 2020, conform avizului de recepție (f.d.12, vol.II).

Referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 07 iulie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 29 septembrie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea deciziei integrale participanților la proces la 23 iulie 2020, conform scrisorii de însoțire nr. de ieșire 6668 (f.d.192, vol. I), însă dovada că aceasta a fost recepționată de către recurent și la ce dată, la materialele cauzei lipsește.

Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Slivciuc Larisa, reprezentată de avocatul Cotruța Sergiu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Slivciuc Larisa, reprezentată de avocatul Cotruța Sergiu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe

dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Slivciuc Larisa, reprezentată de avocatul Cotruța Sergiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Slivciuc Larisa, reprezentată de avocatul Cotruța Sergiu, împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat